

ЗМІСТ

1. ДО ПРИЧИН РОЗВ'ЯЗАННЯ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 4
Чернега Петро Макарович – к. і. н., доцент, завкафедрою історії слов'янських народів НПУ ім. М. Драгоманова.
Кучер Володимир Іванович – д. і. н., провідний спеціаліст Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України.
Байраківський Анатолій Іванович – професор, завкафедрою гуманітарних наук Київського інституту зв'язку.
2. СВІТОВА ВІЙНА І ЗАГОСТРЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ 7
✓ Реєнт Олександр Петрович – д. і. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, заступник директора Інституту історії України НАН України.
3. АВСТРИЙСЬКІ ІДЕЇ «МІТТЕЛЬЄВРОПИ» НАПЕРЕДОДНІ ТА ПІД ЧАС ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ВИМІР 12
Троян Сергій Станіславович – д. і. н., професор кафедри всесвітньої історії та політології Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича.
4. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 17
✓ Андрусишин Богдан Іванович – д. і. н., професор НПУ ім. М. Драгоманова.
5. УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА В ПОЛІТИЦІ АВСТРО-УГОРЩИНИ НА ПОЧАТКУ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 24
Трофимович Володимир Васильович – д. і. н., професор кафедри політичної історії Львівського державного університету ім. І. Франка.
Романюк Ростислав – м. Львів.
6. ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ПРАГНЕНЬ НАРОДІВ СХІДНОЇ ЄВРОПИ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ ПЛАНІВ ГЕРМАНСЬКОГО РЕЙХУ ЗА ЧАСІВ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 31
Яровий Валерій Іванович – д. і. н., професор, завкафедрою історії слов'янських народів Київського університету ім. Т. Шевченка.
7. ПОЛЬСЬКЕ ПИТАННЯ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: АСПЕКТ РОСІЙСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН 36
Козицький Микола Юхимович – д. і. н., Київський університет ім. Т. Шевченка.
Алієв Джахун – аспірант Київського університету ім. Т. Шевченка.
8. УКРАЇНА В ЕКСПАНСІОНІСТСЬКИХ ПЛАНАХ НІМЕЧЧИНИ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 41
Ветров Ігор Георгійович – асистент кафедри історії слов'янських народів НПУ ім. М. Драгоманова.

9. УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ВИБІР В КОНТЕКСТІ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	48
Горбань Юрій Андрійович – д. і. н., професор Київського університету ім. Т. Шевченка.	
Шпаченко Валентина Пилипівна – к. і. н., Київський інститут зв'язку Української державної академії зв'язку ім. О. Попова.	
10. ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ОБСТАНОВКА В КИЄВІ НА ПОЧАТКУ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (на матеріалах періодичної преси)	51
Мінгазутдінов Олександр Федорович – к. і. н., доцент кафедри історії України Київського університету ім. Т. Шевченка.	
11. З ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В РОКИ ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ВІЙНИ (липень 1914 – лютий 1917 рр.)	56
Сердюк Наталія – Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України.	
12. ДО ПИТАННЯ ПРО КІЛЬКІСНУ ХАРАКТЕРИСТИКУ СЕЛЯНСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ ПЕРІОДУ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (липень 1914 – лютий 1917 рр.)	61
Шевченко Віктор Миколайович – к. і. н., доцент, зав. кафедрою історії України Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Шевченка.	
13. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ПОДІЛЛЯ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	67
Григорчук Петро Семенович – к. і. н., професор, декан історичного факультету, зав. кафедрою історії слов'янських народів Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.	
Романюк Іван Миронович – к. і. н., доцент кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.	
14. БРЕСТСЬКИЙ МИР 9 ЛЮТОГО 1918 р.: ТРИУМФ ЧИ ТРАГЕДІЯ? АНАЛІЗ МЕМУАРНИХ ДЖЕРЕЛ	69
✓ Стрельський Геннадій В'ячеславович – к. і. н., доцент кафедри історії слов'янських народів НПУ ім. М. Драгоманова.	
15. ПРОПАГАНДА УКРАЇНСЬКОГО ПИТАННЯ ДИПЛОМАТІЄЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ГЕТЬМАНА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО (1918 р.)	76
Веденєєв Дмитро – к. і. н., доцент Академії СДУ.	
16. СОЮЗНИЦЬКА ДОПОМОГА ЧИ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНА ЕКСПАНСІЯ? ДО ПИТАННЯ ПРО ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ НІМЕЧЧИНИ В УКРАЇНІ У 1918 р.	81
Виговський Микола Юрійович – к. і. н., доцент, заступник декана історич-	

- ного факультету НПУ ім. М. Драгоманова.
 ✓ Потильчак Олександр Валентинович – старший викладач кафедри історії слов'янських народів НПУ ім. М. Драгоманова.
17. ДЕРЖАВОТВОРЧИЙ ПРОЦЕС В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ
 ТА ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА 90
 Яремчук В'ячеслав Дмитрович – к. і. н., співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України.
18. ТАБІР ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТАРШИН У КАССІНО
 (ІТАЛІЯ) в 1918–1920 рр. 96
 Срібняк Ігор Володимирович – к. і. н., доцент Київського державного лінгвістичного університету.
19. НАСЛІДКИ ВІЙНИ ДЛЯ СЕЛА СХІДНОЇ ГАЛИЧНИНИ 101
 Мазур Орест Ярославович, Мороховський Володимир Павлович – м. Львів.
20. УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ВІЙНА 1918–1919 РОКІВ
 ЯК ЕТАП НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ
 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ 108
 Каляев Анатолій Олександрович – к. і. н., заступник начальника факультету Львівського військового інституту при Державному університеті «Львівська політехніка».
21. ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА І ВСТАНОВЛЕННЯ
 УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКИХ ВІДНОСИН 113
 Несук Микола Дмитрович – к. і. н., Київський університет ім. Т. Шевченка.
 Ігнатченко Григорій Іванович – к. і. н., Київський університет ім. Т. Шевченка.
22. БЛАГОДІЙНА ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
 ТЕРЕЩЕНКІВ У РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 119
 Ткаченко О.В. – м. Переяслав-Хмельницький.
23. ОЛЕКСАНДР РУСОВ У НАУКОВОМУ
 ТА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНИ
 НАПЕРЕДОДНІ ТА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 124
 Рахно Олександр Якович – асистент кафедри історії України Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Шевченка.
24. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ
 В ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ПЕРІОДУ
 УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 131
 ✓ Булда Анатолій Андрійович – докторант НПУ ім. М. Драгоманова.
 Бака Тамара Володимирівна – старший викладач НПУ ім. М. Драгоманова.

25. УКРАЇНЦІ БУКОВИНИ НА ПОЧАТКУ ТИМЧАСОВОЇ
ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО РЕЖИМУ В РУМУНІЇ
(жовтень 1928 – березень 1929 рр.) 134
Піддубний Ігор Андрійович – старший науковий працівник відділу новіт-
ньої історії. Чернівецький краєзнавчий музей.
26. ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО САМОУТВЕРДЖЕННЯ
В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ХІХ – 30-ті роки ХХ ст. 141
Петришин Г.Р. – к.політ.н., Тернопільський державний педагогічний уні-
верситет.
27. КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ
в 20–30-х рр. ХХ ст. 151
Павелко Людмила Олексіївна – старший викладач кафедри історії слов'ян-
ських народів НПУ ім. М.П. Драгоманова.
Загребельна Ніна Іванівна – старший викладач кафедри методики викла-
дання історії НПУ ім. М.П. Драгоманова.
28. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «УКРАЇНА
В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ» У ВУЗІВСЬКОМУ
ЛЕКЦІЙНОМУ КУРСІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 155
Шевченко Віктор Миколайович – доцент, зав. кафедрою історії України
Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Шевченка.
Завада Тетяна Олексіївна – доцент кафедри педагогіки та методики вик-
ладання історії Чернігівського державного педагогічного університету
ім. Т. Шевченка.
29. ВПЛИВ ПОЛЬСЬКИХ ЧИННИКІВ НА УКРАЇНСЬКЕ
ПИТАННЯ В ГАЛИЧИНІ 1914–1915 рр. (політичний аспект) 161
Плекан Юрій Васильович – аспірант Інституту Української археографії та
джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України.
30. ПОЛЬСЬКІ ЛЕГІОНИ НА ФРОНТАХ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 165
Руккас А.О. – к. і. н., доцент Київський університет ім. Т. Шевченка.
31. ПОЛЬЩА І ПИТАННЯ ГАЛИЧИНИ В МІЖНАРОДНІЙ
ПОЛІТИЦІ (1914–1923 роки)..... 171
Кучменко Елеонора Миколаївна – к. і. н., доцент кафедри всесвітньої історії
НПУ ім. М. Драгоманова.
Ліпкан Андрій Георгійович – аспірант кафедри історії слов'янських на-
родів НПУ ім. М. Драгоманова.
32. ВПЛИВ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА ПОЛІТИЧНЕ
СТАНОВИЩЕ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ПОЛЬСЬКОГО
ТА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА 178
Нечаєва-Юрійчук Наталія – аспірант кафедри всесвітньої історії та політо-
логії Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича.

33. РЕВОЛЮЦІЯ 1917 РОКУ В РОСІЇ І ПОЛЬСЬКЕ ПИТАННЯ	183
Ллюшин І.І. – к. і. н., доцент Київського університету ім. Т. Шевченка.	
34. УТВОРЕННЯ ЗАХІДНИХ КОРДОНІВ ПОЛЬЩІ в 1918–1922 роках	186
Антоні Гіза – завідувач відділу історії Європи Щецинського університету, Польща.	
35. ОУН-УПА ТА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ КОНФЛІКТ 1943–1944 рр. ЯК ВІДЛУННЯ НЕВИРШЕНИХ ПИТАНЬ ПАРИЗЬКОЇ МИРНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ	193
✓Ліпкан Андрій Георгійович – аспірант кафедри історії слов'янських на- родів НПУ ім. М. Драгоманова.	
36. ДО ІСТОРІЇ ВИКЛАДАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЛЬЩІ	198
Янашек Кристина – професор Щецинського університету, Польща.	
37. ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА І ЧЕСЬКА ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА	201
Поп Ю.І. – д. і. н., професор Вінницького державного педагогічного універ- ситету ім. М. Коцюбинського.	
38. ДО ПИТАННЯ ЩОДО СТАНОВИЩА БОЛГАРСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ БЕССАРАБІЇ ПІСЛЯ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	206
Турков Володимир Вікторович – к. і. н., кафедра всесвітньої історії, Сум- ський педагогічний інститут.	
39. СЛОВАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	212
Чехи і словаки в США	
Чехи і словаки в Росії	215
Мазур І.В. – аспірант Київського університету ім. Т. Шевченка.	
40. ВИРШЕННЯ ПІВДЕННОСЛОВ'ЯНСЬКОГО ПИТАННЯ НА ПАРИЗЬКІЙ МИРНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ І ФОРМУВАННЯ СТОСУНКІВ ЮГОСЛАВІЇ ІЗ СУСІДНІМИ ДЕРЖАВАМИ (1919–1921 рр.)	218
Каменецький М.С. – к. і. н., доцент Київського університету ім. Т. Шевченка.	
41. ПОЛІТИКА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ У ПРОЦЕСІ ПОДІЛУ ВЕРХНЬОЇ СИЛЕЗІЇ (1920 – жовтень 1921 рр.)	230
✓Кучменко Елеонора Миколаївна – к. і. н., доцент кафедри всесвітньої історії НПУ ім. М. Драгоманова.	

**42. ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ ТА НАУКОВІ
КОНТАКТИ УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИКІВ
НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ ст. 235**

Піскорська Галина Андріївна – к. і. н., доцент кафедри гуманітарних наук Київського інституту зв'язку Української державної академії зв'язку ім. О. Попова.

Новікова Олена Олександрівна – к.ф.н., науковий співробітник Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України.

**43. ПОЛІАСПЕКТНИЙ АНАЛІЗ ЕТАПІВ КООПЕРАТИВНОГО
РУХУ В УКРАЇНІ ПОСТРЕВОЛЮЦІЙНОЇ ДОБИ 239**

Журба Михайло Анатолійович – к. і. н., доцент кафедри історії слов'янських народів НПУ ім. М. Драгоманова.

Пахтунов Олександр Сергійович – студент IV курсу історичного факультету НПУ ім. М.П. Драгоманова.

Сушко Олександр Олександрович – к. і. н., доцент кафедри історії слов'янських народів, декан іст. ф-ту.

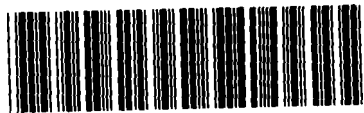
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
і.м. М.П. ДРАГОМАНОВА
КАФЕДРА ІСТОРІЇ СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ

ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА І СЛОВ'ЯНСЬКІ НАРОДИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

14–15 травня 1998 року

НБ НПУ

100107624

КИЇВ – 1998

ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА І СЛОВ'ЯНСЬКІ НАРОДИ
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
/14–15 травня 1998 р./

Пропонований збірник матеріалів міжнародної наукової конференції, присвячений 80-ій річниці завершення Першої світової війни. Автори, учасники конференції, порушують актуальні і водночас недостатньо розроблені питання історії Першої світової війни та значення наслідків цієї війни для долі слов'янських народів.

Матеріали збірника розраховані на науковців, викладачів вузів, середніх навчальних закладів та студентів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР – кандидат історичних наук, доцент Чернега П.М.

РЕДАКТОРИ:

кандидат історичних наук, доцент Виговський М.Ю.

кандидат історичних наук, доцент Дробот І.І.

кандидат філологічних наук, доцент Гончаров В.І.

кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Хміль І.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

доктор історичних наук, професор, член-кореспондент ПАН України Хижняк І.А.

кандидат історичних наук, доцент Ладиченко Т.В.